

BETONGTAVLEN 2015

Gulli bru, E16 Slomarka-Kongsvinger

Kimen kulturhus, Stjørdal

Norske arkitekters
landsforbund

NB norsk
betongforening

En forening
tilknyttet
Tekna

Kimen kulturhus, Stjørdal

Byggherre: *Stjørdal Kulturutvikling*

Arkitekter: *Reiulf Ramstad Arkitekter AS, Lusparken Arkitekter AS, JSTArkitekter AS*

Prosjektledelse og byggherreombud: *FAVEO Prosjektledelse AS*

Landskapsarkitekt: *Rambøll Norge AS*

Rådgiver byggeteknikk: *Rambøll Norge AS*

Totalentreprenør: *Skanska Norge AS*

Juryens uttalelse Kimen kulturhus

Kimen Kulturhus er et viktig møtested både lokalt i Stjørdal og regionalt i Midt Norge. Arkitekturen gjenspeiler byggets moderne funksjon og samtidspuls. Huset inneholder både kirke, kino med tre saler, ungdomsklubb, bibliotek og saler for konsert og teater. I tillegg skal foajeen på kulturhuset fungere som kunstgalleri, og kulturskolen har også sine lokaler her.

Byggets store mangfold og spekter av aktiviteter gjenspeiles i at det er benyttet en variasjon av betongoverflater som med sin særegne karakter er med på å tydeliggjøre byggets funksjonelle organisering og arkitektoniske ide. Byggets kjerne med to flerbrukssaler og kino er omsluttet av 1850 m² eksponerte bordforskalte vegger som gir interiøret et kraftfullt uttrykk. Bordforskalingen er utført med en høy presisjon på en opptil 3.etasjers vegg, og overflaten fremstår med et vakkert fargespill og fin tekstur. Særlig vil vi understreke de rettkantede og skarpe hjørneløsningene som er viet ekstra oppmerksomhet i utførelsen og har fått et elegant løsning.

I en søyleskog i mellomrommet mellom kjerne av betong og den lekne og ledige utformete fasaden i glass og sortlakkert strekkmetall ligger mange andre av byggets viktige funksjoner som bibliotek, ungdomsklubb, øvingsrom kafe og foaje. I dette spennet mellom betongkjernen og den ytre glass- og strekkmetallhuden oppstår en stor variasjon av rom og romforløp med rik karakter.

I hovedetasjen med foaje, vrimlerom og kafe er det lagt 2400m² slipt betonggulv og trapper. Dette gir arealet en ekstra robust kvalitet, og understreker at dette er byggets base. Fargespillet i tilslaget og glansen i gulvet fungerer som en kontrast opp mot den store og røffe bordforskalte veggen. I barnebiblioteket er betonggulvet videreført som et elegant amfi med trappeløp utført med utsøkt presisjon og skarpe hjørner. Dette gir et fleksibelt areal godt tilrettelagt for lek og opphold, samlinger, forestillinger og mindre filmforevisninger.

Det store betonggulvet har en direkte sammenheng til betongdekket på plassen utenfor. Plassen er lagt i et enkelt og vakkert mønster og består av ulike varianter i overflatebearbeidelse i betong som gir elegante nyanser i farger, figurer

og retninger. Plassen vil fungerer som et lite utstillingsvindu for de muligheter som fins for bearbeidelse av utvendige betongdekker.

I bi-arealene, lager, interne korridorer og backstage er det valgt en enklere utførelse på betongen med plateforskalte vegger og stålglatte betonggulv. Dette er med på tydeliggjøre byggets funksjonelle organisering og en logisk konsekvens av at publikumsarealene er prioritert.

Det store omfanget av betong i interiøret spiller svært godt sammen med de andre materialene som er benyttet i bygget; trespiler og trepanel i lyst treverk som kledning på mange av romboksene i "mellomrommet" og strekkmetall i himlingen.

Som en kontrast til den tunge betongkjernen i interiøret er huset utvendig kledd med glass og svart pulverlakkert strekkmetall. Strekkemetallet gir en naturlig solskjerming for de store rommene innenfor samtidig som det gir et spennende spill av lys og skygge som en ekstra kvalitet til interiøret. På kveldstid vil man få den motsatte effekten der aktiviteten i huset vil skimtes bak metall og lyse ut mot Stjørdal sentrum. Byggets moderne uttrykk, hovedform, materialbruk og fleksible planløsning gir et klart signal om at dette er et bygg som ønsker å fremstå med en særegen karakter og har en sentral posisjon i sine omgivelser. Samtidig ligger det i formuttrykket og materialbruken et spennende minne om den tradisjonelle norske landbruksbebyggelsen med enkle saltakshus og store betongsiloer.

Kimen vil med sitt mangfold av aktivitet, innhold, form og uttrykk vitalisere Stjørdal sentrum, og er en viktig motor i den videre utviklingen både lokalt og regionalt i Midt Norge.

Betongarbeidene i Kimen er av svært høy kvalitet, med en presisjon og en variasjon av overflater som gjør det enkelt å forstå at betong er et vakkert materiale. Totalt sett gir denne rene og enkle materialpaletten et moderne fleksibelt bygg med en harmonisk helhet som tåler allsidig og robust bruk. Kimen kulturhus er med sin gjennomførte og sofistikerte bruk av betong i en elegant kombinasjon med andre materialer som tre og stål et fremragende byggverk som fungerer like godt til hverdag som til fest, til glede og til sorg.

Gulli Bru, E16 Slomarka-Kongsvinger

Byggherre: *Statens vegvesen*

Rådgiver byggeteknikk: *Dr. Ing. A. Aas-Jakobsen AS*

Hovedentreprenør: *Skanska Norge AS*

Rådgiver lansering og temporære konstruksjoner: *Stähler + Knoppik GmbH*

Juryens uttalelse Gulli bru

I Hedmark går E6 gjennom dype skoger og over langstrakte jorder. Veien går ofte rett fram lenge. Midt mellom Kløfta og Kongsvinger i Sør-Odal går veien over i en myk lang kurve. Her er Gulli Bru. Den er 741 meter lang. Glomma buker seg vid og renner sakte og blank under slik at broen kan speile seg selv.

Gulli bru er svært elegant og glir helt naturlig inn i landskapet. Når man kjører over føles det som å fly over elva, men det er først fra prammens perspektiv at de nydelige linjene og formene virkelig åpenbarer seg. Dimensjonene på broens deler er store, men den oppleves likevel som svært enkel og lett. Alle konstruksjoner er i betong. Søylene er runde og står parvis uti elva. Søylefundamentene er plassert under vann. Dette gjør at søylene ser ut som de vokser direkte opp av vannet, et enkelt og virkningsfullt grep. Det er utrolig vakkert.

Brua er bygget etter lanseringsmetoden, og det er første gang denne metoden er benyttet i større omfang i Norge. Lansering som byggemetode ble valgt av Skanska som hovedentreprenør fordi den var kostnadseffektiv og tidsbesparende i forhold til tradisjonell metode med selvbærende, flyttbart forskalingsystem.

Bruas overbygning har et trapesformet tverrsnitt. Det er høyt og elegant proporsjonert sammen med søylene. Overbygningen av brua bygges seksjonsvis i en produksjonsrigg ved det ene landfestet, og hvor seksjoner på 25,5 m, totalt 30 stk, forskales, armeres, støpes og oppspennes. Etter hvert som seksjonene er ferdige, og utgjør en stadig lengre bru-streng, skyves og jekkes brua suksessivt utover til motsatt landfeste med styring på glidelagere montert på bruas søyler. Ved siste lansering var totalvekten av broa ca. 21.500 tonn, som tilsvarer vekten av 14.000 personbiler.

Dette har åpenbart vært en god prosess, for brua har nydelige overflater som er perfekt støpt uten en eneste flikk. Det er 35.000 kvadratmeter bordforsalet overflate som tilsvarer arealet av ca. 5 fotballbaner. Dette er ingen tradisjonell bordforskaling hvor plankene legges i en etter en,

men en systemforskaling hvor det ble benyttet strukturfinér i kassetverrsnittet. Finéren med bordstruktur og riller gir fornemmelsen av de samme dimensjoner og linjer som i en tradisjonell bordforskaling, den er bare jevnere og mer presis. Forskalingen ble gjenbrukt på alle de 30 seksjonene.

Bruas overbygning møter terrenget på en elegant måte inn mot landkarene på begge sider av elva. Det er også lagt ekstra kjærlighet inn i avanningen fra brubanen hvor det er designet en kantet stålenne som tydelig markerer hvor vannet ledes vekk.

De supplerende elementene som ikke er betong, slik som rekkverk og lyktestolper, er også elegant utformet. Dette gjelder spesielt de høye slanke lyktestolpene som er plassert etter samme rytme som søylene.

Den vellykkede gjennomføringen åpner opp for at lansering som byggemetode med fordel også kan benyttes for framtidige store bruprosjekter i Norge.

Gulli Bru er i all sin enkelhet massiv i sin konstruksjon og myk i sin form og et svært godt eksempel på at noe så vanlig som en europaveibru kan løftes til ingeniør- og byggekunst av ypperste klasse. Statens Vegvesen har her vist at et veiprojekt ikke bare trenger å være et turistveiprojekt for å vekke positiv oppmerksomhet. Gulli bru er et utmerket for-bildeprosjekt for kommende bruprosjekter i denne kategorien både når det gjelder utforming, utførelse og gjennomføring.

Juryen Betongtavlen 2015

Jan Eldegard, Byggutengrenser
Jonny Hermansen, Skanska Norge AS (frem til valg av finalister)
Bernt Kristiansen, AF Gruppen AS (vara for Hermansen ved valg av finalister og tildeling av Betongtavlen)
Vidar Knutsen, Element Arkitekter AS
Ole Krokstrand, OK-Partner
Inger Anne Landsem, Per Knudsen Arkitektkontor AS

Betongtavlen

Betongtavlen deles ut av Norsk Betongforening i samarbeid med Norske arkitekters landsforbund. Prisen gis til byggverk i Norge hvor betong er anvendt på en miljømessig, estetisk og teknisk fremragende måte.

Norske arkitekters
landsforbund

NB norsk
betongforening

En forening
tilknyttet
Tekna

